

Grondrisico's en BPKV

In de aanbesteding kan worden gestuurd op de beheersing van grondrisico's door hier rekening mee te houden in de keuze van de meest geschikte marktpartij. Dit betekent dat je in het gunningscriterium beste prijs-kwaliteitverhouding (BPKV) het aspect kwaliteit (mede) richt op de beheersing van grondrisico's.

[Visie op het gebruik van BPKV ten behoeve van grondrisico's](#)

[Voorbeelden van toepassing van BPKV bij grondrisico's](#)

[Naleving van BPKV-beloftes](#)

[Meer informatie](#)

Visie op het gebruik van BPKV ten behoeve van grondrisico's

Beste prijs-kwaliteitverhouding (BPKV) kan een doeltreffend instrument zijn bij de keuze van de marktpartij die het best in staat is om grondrisico's te beheersen in het project. De doelstelling van BPKV op de (ver)deling van de grondrisico's is dat deze moet bijdragen aan het beheersen van het effect en daarmee het verkleinen van het risico voor opdrachtgever. Het (resterend) risico blijft bij opdrachtnemer. Ook is van belang dat de wijze van beheersing van de risico's van opdrachtnemer inzichtelijk wordt gemaakt. Zo is voor opdrachtgever en opdrachtnemer duidelijk hoe de risicoverdeling in elkaar zit en wat verwacht mag worden van de wijze van beheersing.

Aandachtspunten voor het opstellen van de BPKV criteria:

- Opdrachtnemer dient zijn ontwerp, werkmethode en grondonderzoek zodanig in te richten dat risico's voor opdrachtgever en opdrachtnemer worden geminimaliseerd.
- De criteria moeten voldoende onderscheidend zijn, opdrachtnemer dient zijn vakmanschap te kunnen tonen en de kwaliteitswaarde dient in verhouding te staan met de investering die gedaan wordt.

Inschrijvende partijen kunnen daarop het verschil maken. De inzet van BPKV verdient aandacht en expertise en is niet altijd de oplossing. Hierbij een aantal tips en richtlijnen voor het inrichten van de BPKV voor grondrisico's:

- Stem de BPKV af op de gekozen contractvorm. De contractvorm bepaalt immers de verantwoordelijkheidsverdeling en vrijheidsgraden van de marktpartij. Wanneer de BPKV vraagt om voorstellen voor een onderdeel waarvoor de opdrachtnemer niet verantwoordelijk is of geen zeggenschap over heeft, wordt de plank misgeslagen. Verder geldt dat wanneer je als opdrachtgever weet wat je wilt hebben, je dit beter kunt uitvragen via contracteisen ('the must haves') [\[beheersmaatregelen\]](#). BPKV richt zich op meerwaarde ten opzichte van de minimale prestatie, vastgelegd in contracteisen, waaraan opdrachtnemer moet voldoen.
- Des te groter het project en het risicoprofiel met betrekking tot de grondrisico's, des te effectiever een BPKV criterium gericht op grondrisico's zal zijn. Het toepassen van een BPKV criterium ten aanzien van grondrisico's vraagt een forse inspanning van de markt en opdrachtgever. Denk vooraf goed na of de beoogde meerwaarde opweegt tegen de benodigde inspanning.
- Bekijk de mate waarin het criterium ten aanzien van risico's meeweegt in de BPKV.

Belangrijke factoren zijn:

- o Hoeveel is het je waard als opdrachtgever? De BPKV kan er voor zorgen dat een inschrijver met een hogere prijs en een beter plan wint van een inschrijver met een lagere prijs. Je betaalt in dit geval extra voor een beter plan. Hiertoe dien je bereid te zijn.
- o Wat kost het een inschrijver om een goed plan aan te bieden? Wanneer er beheersmaatregelen in het plan opgenomen worden, wordt de inschrijving duurder. De inschrijver wil dit minstens terugwinnen met gescoorde meerwaarde in de BPKV.
- o Prikfelt het de markt voldoende om onderscheid te willen maken? Lukt het opportunistisch inschrijven juist niet uit?

- Wanneer wordt gekozen voor de beheersing van grondrisico's als criterium in de BPKV, denk dan goed na over welke bodeminformatie beschikbaar en benodigd is om een goed plan te maken en hoe dit wordt geduid. [\[Begeleidend document bodemdata\]](#)
- Zorg voor een helder uitgeschreven criterium. Des te duidelijker voor marktpartijen is wat je wilt, des te beter aangeboden plannen zullen zijn. Zorg dat er voldoende ruimte is voor marktpartijen om zich te onderscheiden. Schrijf niet te veel voor.
- Ga tijdens de aanbesteding(voor inschrijving) het gesprek aan met gegadigden of helder is wat met de BPKV criteria wordt beoogd. Uitsluitend schriftelijk communiceren leidt tot misverstanden en andere interpretaties.
- Wees volledig transparant over de wijze van beoordelen.
- Zorg ervoor dat hetgeen dat aangeboden wordt ook nageleefd wordt. Vraag al in de BPKV uitvraag aan inschrijvers om aandacht te besteden aan de wijze waarop nakoming van beloftes wordt geborgd.
- Wat ook kan bijdragen aan het vergroten van het effect van een BPKV uitvraag is het instellen van de 'concretiseringsfase'. In de door ons voorgestelde concretiseringsfase kunnen opdrachtgever en inschrijver nagaan of het plan juist wordt geïnterpreteerd en voldoende volledig is om de belangrijkste risico's te beheersen. Ook kan worden vastgesteld hoe opdrachtgever en opdrachtnemer elkaar kunnen ondersteunen bij het beheersen van de risico's.

Voor projecten met grote hoeveelheden grondverzet wordt geadviseerd grondrisico's onderdeel te laten zijn van de BPKV.

Er zijn vele manieren om BPKV in te richten. Ook zijn er talloze rapporten te vinden op internet over hoe de BPKV in te richten. De handleiding van RWS biedt een veelomvattende en bruikbare handreiking.

Voorbeelden van toepassing van BPKV bij grondrisico's

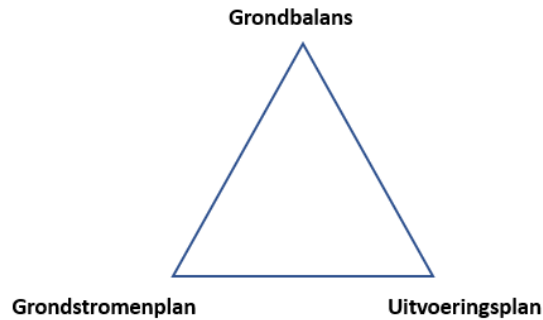
BPKV is al veelvuldig ingezet ten aanzien van grondrisico's, met wisselend succes. In dit hoofdstuk worden een aantal voorbeelden gepresenteerd waarbij de beheersing van grondrisico's een rol spelen in de BPKV.

Risicoreductieplan grondrisico's

De risicoreductietabel is een succesvol voorbeeld. Deze wijze kenmerkt zich door de directe koppeling aan risico's en beoordeling op concrete (en daardoor) afdwingbare beheersmaatregelen. Hiermee worden plannen van inschrijvers ontvangen die goed aansluiten bij de doelstelling van opdrachtgever. Ook zijn ze goed vergelijkbaar met elkaar en bieden ze veel ruimte aan partijen om zich te onderscheiden. In de praktijk blijkt dit ook een goed werkende aanpak te zijn. Echter gaat ook deze aanpak niet vanzelf. Het blijft noodzakelijk om op basis van de plannen continu in gesprek te blijven over de wijze van beheersen van grondrisico's.

De driehoek: grondbalans, grondstromenplan en uitvoeringsplan

Welke partij het grondstromenplan en uitvoeringsplan opstelt, hangt af van de contractvorm. Ook kan ervoor gekozen worden dat opdrachtgever een basis verstrekt die wordt aangevuld en aangepast door inschrijvers in de aanbestedingsfase. Een door inschrijvers opgesteld grondstromenplan en uitvoeringsplan kan onderdeel zijn van een beste prijs-kwaliteitverhouding (BPKV- beoordeling).

De beoordeling kan betrekking hebben op:

- Grondbalans: interpretatie bodemdata, vertaling naar totale hoeveelheid grondverzet, verdeeld naar kwaliteiten fysisch en chemisch.
- Grondstromenplan: onderbouwing van de grondstromen op het project en de mate waarin afwijkingen van het grondstromenplan kunnen worden opgevangen.
- Uitvoeringsplan: onderbouwing van de uitvoeringsmethode en de mate waarin afwijkingen van het grondstromenplan kunnen worden opgevangen.

De door inschrijvers ingediende plannen vormen de basis voor de verrekening. Hieruit blijken de intenties en aannames van opdrachtnemer. In geval van afwijkingen kan goed worden beoordeeld wat consequenties zijn voor het kostenplaatje. [\[Risico\(ver\)deling\]](#) / [\[Grondstromenvisie\]](#)

Naleving van BPKV-beloftes

Voor het naleven van de BPKV beloftes is het belangrijk dat opdrachtnemers direct na gunning actief aan de slag gaan met de implementatie van de BPKV beloftes in hun werkplannen. Het helpt om beheersmaatregelen op te nemen als te verifiëren eisen door opdrachtnemer, op dezelfde wijze zoals ook overige contracteisen worden geverifieerd.

De praktijk leert dat de naleving van de geboden meerwaarde aandacht vergt. Inschrijvers hebben ten tijde van de aanbesteding zaken naar eer en weten bedacht en aangeboden. Het is vervolgens van belang om kort na gunning te bespreken hoe de opdrachtnemer borgt dat deze meerwaarde ook wordt geleverd tijdens het project. Het bijgevoegde beslismodel kan hierbij ondersteunen, door regelmatig tijdens het proces de aangeboden meerwaarde te scoren middels de beslisboom. [BPKV-belofte procesmodel](#)

Door opdrachtnemer de beslisboom te laten doorlopen voor al zijn BPKV beloftes ontstaat er duidelijkheid over de stand van zaken ervan. Dit doet recht aan de ingediende plannen van de opdrachtnemer en richting de inschrijvers die het niet zijn geworden.

Meer informatie:

- [BPKV-belofte procesmodel](#)
- [\[Begeleidend document bodemdata\]](#)
- [\[Risico\(ver\)deling\]](#)
- [\[Grondstromenvisie\]](#)
- [\[Beheersmaatregelen\]](#)

Handleiding BPKV 2017 RWS:

<https://www.pianoo.nl/sites/default/files/documents/documents/handleiding-rijkswaterstaat-bpkv-juni2017.pdf>